

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2389/2023
14.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића, Мирјане Андријашевић, Весне Мاستиловић и Марије Терзић, чланова већа, у правној ствари тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Веселин Дамјановић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Карађорђе“ из Београда, чији је пуномоћник Душан Делевић, адвокат из..., ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 446/23 од 21.02.2023. године, у седници већа одржаној 14.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 446/23 од 21.02.2023. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 446/23 од 21.02.2023. године у делу става првог изреке и пресуда Другог основног суда у Београду П1 180/22 од 02.11.2022. године у ставу другом и трећем изреке тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена да тужиљи плати на име претрпљених физичких болова поред досуђеног износа од 90.000,00 динара још износ од 60.000,00 динара, на име претрпљеног страха поред досуђеног износа од 90.000,00 динара износ од још 60.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због наружености поред досуђеног износа од 45.000,00 динара још износ од 30.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности поред досуђеног износа од 270.000,00 динара још износ од 180.000,00 динара и на име трошкова параничног поступка поред досуђених 205.365,00 динара још износ од 63.275,00 динара, док се у осталом делу, ревизија тужиље **ОДБИЈА**, као неоснована.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиљи исплати трошкове поступка по ревизији у износу од 106.000,00 динара у року од 15 дана од пријема писменог отправака пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П1 180/22 од 02.11.2022. године делимично је усвојен тужбени захтев тужиље и обавезана тужена да јој на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од 90.000,00 динара на име претрпљених физичких болова са законском затезном каматом од 02.11.2022. године до исплате, 90.000,00 динара са законском затезном каматом од 02.11.2022. године на име претрпљеног страха, 45.000,00 динара са законском затезном каматом од 02.11.2022. године до исплате на име претрпљених душевних болова због наружености и 270.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 02.11.2022. године до исплате на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности (став први изреке). Делимично је одбијен тужбени захтев тужиље да се обавезе тужена да јој на име претрпљених физичких болова плати износ преко досуђених 90.000,00 динара до тражених 300.000,00 динара, на име претрпљеног страха, износ преко досуђених 90.000,00 динара до тражених 300.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због наружености, преко досуђеног износа од 45.000,00 динара до тражених 150.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ преко досуђених 270.000,00 динара до тражених 900.000,00 динара, као неоснован (став други изреке). Обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 205.365,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате (став трећи изреке). Одбијен је захтев тужиље да јој се исплати законска затезна камата на досуђен износ трошкова парничног поступка за период од пресуђења до извршности (став четврти изреке). Одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова поступка (став пети изреке).

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 446/23 од 21.02.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе тужиље и тужене и потврђена пресуда Другог основног суда у Београду П1 180/22 од 02.11.2022. године (став први изреке). Одбијени су захтеви тужиље и тужене за накнаду трошкова поступка по жалби (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној применом члана 404. ЗПП.

Тужена је одговорила на ревизију.

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије у смислу члана 404. Закона парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/23) Врховни суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији ради уједначавања судске праксе, па је из тог разлога одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужене делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилја је у време штетног догађаја била распоређена на радном месту ... . Дана 24.11.2015. године, са другим запосленима обављала је послове везане за сређивање и припрему бине у холу школе за предстојећу приредбу. Након што је закачена завеса на бини, тадашњи директор тужене, пролазио је том просторијом да би видео како се посао одвија, запазио да се на једном стубу у холу налази привезана трака која је служила за држање балона на претходној прослави матуре и рекао да би ту траку требало скинути. Тужилја је одмах отишла и узела високе алуминијумске мердевине које су биле у близини, с обзиром на то да мање, дрвене мердевине тренутно нису биле у холу. Сведок ББ хтела је да помогне тужилји тако што је држала мердевине док се тужилја пењала, како би ножем пресекла врпцу са стуба. Том приликом сведок је приметила да мердевине нису развучене до краја, јер сигурносна трака између два крака није била затегнута, због чега су мердевине почеле да се склапају и падају када се тужилја попела, услед чега је она пала на под и задобила тешке телесне повреде. Тужилја је схватила да се налог за обављање тог задатка односио на њу и сведока ББ. ... нису биле обучене за рад на овим мердевинама.

Полазећи од одредаба члана 16. Закона о раду и члана 9. Закона о безбедности и здрављу на раду у вези са чланом 174. Закона о облигационим односима, нижестепени судови су закључили да је тужена одговорна за штету коју је тужилја претрпела, али да је тужилја допринела настанку штете са 70% јер је изостала уобичајена пажња која се односи на безбедно постављање и пењање на мердевине. Тужилја је, по становишту нижестепених судова, без оправданог разлога употребила мердевине које раније никада није употребљавала и за чију употребу није била обучена, иако су постојале мање и сигурније мердевине које је у обављању послова свог радног места користила.

Правилно су нижестепени судови закључили да је тужена одговорна за штету коју је тужилја претрпела на основу одредаба чланова 16. Закона о раду, члана 9. Закона о безбедности и здрављу на раду и члана 174. Закона о облигационим односима. Мердевине постављене у небезбедан положај представљају опасну ствар, а како је тужилја доказала да је са тако постављених мердевина пала, тужени као ималац мердевина одговара за штету коју је тужилја претрпела.

Међутим, по оцени Врховног суда делимично су основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права при одређивању степена одговорности тужилје сопственом повређивању.

Одредбом члана 177. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да се ималац ослобађа одговорности, ако докаже да штета потиче из неког узрока који се налазио ван ствари, а чије дејство се није могло предвидети, ни избећи или отклонити. У ставу 2. истог члана прописано је да се ималац ослобађа одговорности делимично, ако је оштећени делимично допринео настанку штете.

У конкретној чињеничној ситуацији, у којој је тужилја сматрала да је она задужена да поступи по налогу директора, узела једине мердевине које су биле у том тренутку доступне у просторији у којој је радња требала да се изведе и ставила их у небезбедан положај, јер није била обучена за руковање са њима, те са њих пала и задобила тешку телесну повреду, допринела је настанку штете са 50%, за који проценат се умањује утврђена правична новчана накнада штете. Ризик за наступање штетног

догађаја би био знатно мањи да је директор туженог издао недвосмислена упутства за рад, о томе ко и са којим средством треба да изврши радни задатак.

Стога, је Врховни суд преиначио нижестепене пресуде и обавезао туженог да тужиљи на име претрпљених физичких болова поред досуђеног износа од 90.000,00 динара плати још износ од 60.000,00 динара, на име претрпљеног страха поред досуђеног износа од 90.000,00 динара износ од још 60.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због наружености поред досуђеног износа од 45.000,00 динара још износ од 30.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због умањења животних активности поред досуђеног износа од 270.000,00 динара још износ од 180.000,00 динара.

Неосновани су ревизијски наводи да тужиља није уопште допринела настанку штете, јер је у поступку утврђено да директор није њој издао радни налог, већ је она схватила да треба да изврши радни задатак и започела га иако није била обучена за коришћење доступних мердевина и да се штетни догађај могао избећи да је тужиља посао обавила касније са нижим мердевинама, које у опису послова свог радног места користи.

На основу наведеног одлучено је као ставу другом изреке на основу члана 416. став 1. и члана 414. ЗПП.

Тужена је обавезана да тужиљи исплати на име трошкова првостепеног и другостепеног поступка поред досуђеног износа од 205.365,00 динара још износ од 63.275,00 динара сходно члану 165. став 2. у вези са чланом 153. став 1. и 154. став 1, чланом 163. став 1. и 2. ЗПП и њихова висина одмерена је у износу за укупну вредност предмета спора од 885.000,00 динара, и то за састав тужбе и један образложени поднесака 22.500,00 динара, за приступ на седам одржаних рочишта 89.250,00 динара, за приступ пуномоћника адвоката на пет неодржаних рочишта 35.625,00 динара, за састав две жалбе 36.000,00 динара, за таксе 55.265,00 динара и трошкови вештачења 30.000,00 динара. Како су правноснажном пресудом која се овом ревизијом побија тужиоцу досуђени трошкови поступка у износу од 205.365,00 динара динара, то је тужена дужна исплатити тужиљи још износ од 63.275,00 динара, све у складу са Адвокатском и Таксеном тарифом.

Тужена је обавезана да тужиљи надокнади трошкове ревизијског поступка у износу од 106.000,00 динара, који трошкови обухватају трошкове за састав ревизије од стране адвоката у износу од 18.000,00 динара, трошкове таксе на ревизију 35.200,00 динара, таксе на одлуку по ревизији 52.800,00 динара на основу Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката, и таксене тарифе из Закона о судским таксама.

Суд је одбио захтев тужене за накнаду трошкова поступка по ревизији имајући у виду успех тужене у поступку по ревизији.

На основу наведеног одлучено је на основу члана 165. став 2. ЗПП у ставу другом и трећем изреке.

**Председник већа – судија
Весна Субић с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**